

Forslag

til

Lov om husmoderafløsning.

Fremsat den 9. november 1967 af *ministeren for familiens anliggender.*

§ 1. Kommunalbestyrelsen skal drage omsorg for, at der findes en husmoderafløsningsordning i kommunen.

Stk. 2. Ordningen skal omfatte udsendelse af husmoderafløsere til at varetage de hushlige opgaver i hjemmet og kan endvidere omfatte udsendelse af børnemødhelpere til at have opsyn med syge børn i hjemmet.

§ 2. Administrationen af ordningen kan henlægges til:

1. det sociale udvalg,
2. et særligt udvalg udpeget af kommunalbestyrelsen eller
3. en offentlig eller privat institution under kommunalbestyrelsens tilsyn.

§ 3. Husmoderafløsning ydes efter rekvisition fra læge eller jordemoder til hjem, der midlertidigt har behov herfor på grund af sygdom, fødsel eller rekonvalescens. I tilfælde af et barns sygdom kræves sådan rekvisition dog kun, såfremt bistand ydes ud over 4 dage.

Stk. 2. Husmoderafløsning ydes normalt i indtil 14 dage, men kan, når der skønnes at være behov herfor, udstrækkes ud over dette tidsrum.

§ 4. Husmoderafløsning ydes gratis til personer uden indtægt eller med små indtægter, medens der af andre kræves betaling afpasset efter deres økonomiske forhold.

§ 5. Om der i det enkelte tilfælde kan ydes bistand, og hvilken betaling der skal

Min. for familiens anl. 2. kt. j. nr. 204/67.

kræves for bistanden, afgøres af de kommunale myndigheder.

§ 6. Ministeren for familiens anliggender fastsætter retningslinjer for ansættelse og arbejdsvilkår for det til husmoderafløsningen knyttede personale.

Stk. 2. Ministeren for familiens anliggender fastsætter vejledende satser for betaling for modtagelse af husmoderafløsningen.

§ 7. Staten afholder udgifterne ved uddannelse af det personale, der er knyttet til den nævnte ordning, når uddannelsen foregår på et kursus, der er godkendt af ministeren for familiens anliggender.

Stk. 2. Under uddannelsen har personalet ret til godtgørelse for mistede indtægter efter regler, der fastsættes af ministeren for familiens anliggender.

§ 8. Staten refunderer kommunerne $\frac{7}{10}$ af deres udgifter til lønninger til det personale, der er knyttet til ordningen, herunder til den godtgørelse, der er nævnt i § 7, stk. 2. Ministeren for familiens anliggender fastsætter regler for, hvilke lønudgifter, der kan anmeldes til refusion.

§ 9. For anvisning af statsrefusion samt regnskabsaflæggelse og revision gælder reglerne i lov om offentlig forsorg. Er administrationen af husmoderafløsningsordningen henlagt til en særlig institution, kan ministeren for familiens anliggender godkende, at revisionen tilrettelægges på anden måde.

§ 10. Ministeren for familiens anliggender ansætter en konsulent til at yde kommunerne vejledning ved administrationen af husmoderafløsningsordningen og til at føre tilsyn med undervisningen på de godkendte kursus.

§ 11. Loven træder i kraft den 1. april 1968.

Stk. 2. Lov nr. 153 af 24. april 1963 om husmoderafløsning ophæves.

§ 12. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Lov nr. 153 af 24. april 1963 om husmoderafløsning er trådt i kraft med virkning fra 1. april 1963. Om lovforslagets behandling henvises til Folketingstidende 1962-63, sp. 2062, 2302, 4651 og 4787, tillæg A. sp. 533, tillæg B. sp. 525 og 593, og tillæg C. sp. 307. Ifølge lovens § 8, stk. 4, skal loven optages til revision i folketingsåret 1967-68.

Efter loven af 24. april 1963 skal en husmoderafløsningsordning være indført i alle landets kommuner pr. 1. april 1968. Siden denne lovs ikrafttræden er husmoderafløsning indført i størstedelen af kommunerne, og erfaringerne viser, at loven har givet det fornødne grundlag for gennemførelse af en husmoderafløsningsordning, der kan virke tilfredsstillende. Det foreslås nu, at kommunerne får mulighed for som et led i ordningen at anvende husmoderafløsere som børne-medhjælpere. Disse medhjælpere skal kunne anvendes som midlertidig bistand for et hjem med henblik på opsyn med et sygt barn i hjemmet, når en enlig forsøger eller begge et barns forældre på grund af arbejde må være fraværende fra hjemmet. Formålet med hjælpen skal være, at hjemmene skal kunne få bistand straks, når behovet opstår, og kunne få hjælp, når egentlig husmoderafløsning ikke er påkrævet.

Bemærkninger til forslaget enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Det påhviler kommunerne pr. 1. april 1968 at have en husmoderafløsningsordning, jfr. bemærkningerne foran, og forslaget fastholder denne forpligtelse for kommunerne. Flere kommuner kan som hidtil i fællesskab tilrettelægge en ordning, og denne vil, som det er tilfældet i mange kommuner, kunne administreres sammen med den hjemmehjælpsordning, som kommunerne efter loven om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister er forpligtet til at have.

Der gives kommunerne adgang til som led i husmoderafløsningsordningen at anvende børne-medhjælpere, jfr. bemærkningerne foran. Der stilles dog

ikke krav om, at kommunen skal anvende børne-medhjælpere.

Til § 2.

Reglen svarer til de gældende bestemmelser, dog at der ikke gives regler for sammensætningen af det udvalg, som kommunalbestyrelsen skal kunne udpege til at administrere ordningen.

Til § 3.

Kravet om, at bistand af en husmoderafløser forudsætter rekvisition fra en læge eller en jordemoder, fastholdes for de normale tilfælde. Det foreslås dog, at der sker en lempelse i kravet, når bistand ydes i anledning af et barns sygdom, idet rekvisition da kun kræves, såfremt hjælpen ydes ud over 4 dage.

Til §§ 4-6.

Bestemmelserne svarer til reglerne i den gældende lov.

Til § 7.

Forslaget svarer til de gældende regler. Reglen om erstatning for mistede indtægter under uddannelse har været, at der ydes et beløb svarende til 80 pct. af den løn, husmoderafløseren kunne have opnået, hvis hun i uddannelsestiden havde været beskæftiget i samme omfang som hidtil.

Til § 8.

Kommunerne træffer selv aftaler om lønningen til det personale, der er knyttet til husmoderafløsningen, men der har været fastsat grænser for de beløb, der kan anmeldes til statsrefusion som lønudgift. Der har været sondret mellem løn til ikke-uddannede, til uddannede og til tilsynsførende ved husmoderafløsningen. Refusionsreglerne er som i den gældende lov.

Til §§ 9-10.

Bestemmelserne svarer til reglerne i den gældende lov.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lovs bestemmelser.

Gældende lov.

§ 1. Det påhviler enhver kommunalbestyrelse at iværksætte en husmoderafløsningsordning, bestående i udsendelse af kvinder til at varetage en husmoders normale arbejdsopgaver i hjemmet.

Stk. 2. Flere kommuner kan i fællesskab iværksætte en husmoderafløsningsordning.

Stk. 3. Administrationen af husmoderafløsningen kan henlægges til:

1. det sociale udvalg,
2. et særligt udvalg på mindst 3 og højst 7 medlemmer, der vælges af kommunalbestyrelsen, og hvoraf mindst ét skal være en kvinde med kendskab til husligt arbejde, eller
3. en offentlig eller privat institution, der undergives kommunalbestyrelsens tilsyn.

§ 2. Husmoderafløsning ydes til private hjem, når der ifølge rekvisition fra læge eller jordemoder midlertidigt er behov herfor på grund af sygdom, fødsel eller rekonvalescens.

Stk. 2. Hjælpen ydes normalt i indtil 14 dage, men kan, når der undtagelsesvis i det enkelte tilfælde skønnes at være behov derfor, udstrækkes ud over dette tidsrum.

Stk. 3. Husmoderafløsning ydes gratis til personer uden indtægt eller med små indtægter, medens der af andre opkræves en efter pågældendes økonomiske forhold afpasset betaling. Socialministeren udsender vejledende satser for betalingen.

§ 3. Spørgsmålet om, hvorvidt der i det enkelte tilfælde vil kunne ydes husmoderafløsning, samt størrelsen af betalingen afgøres af kommunalbestyrelsen. Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Forslaget.

§ 1. Kommunalbestyrelsen skal drage omsorg for, at der findes en husmoderafløsningsordning i kommunen.

Stk. 2. Ordningen skal omfatte udsendelse af husmoderafløsere til at varetage de huslige opgaver i hjemmet og kan endvidere omfatte udsendelse af børnemedhjælpere til at have opsyn med syge børn i hjemmet.

§ 2. Administrationen af ordningen kan henlægges til:

1. det sociale udvalg,
2. et særligt udvalg udpeget af kommunalbestyrelsen eller
3. en offentlig eller privat institution under kommunalbestyrelsens tilsyn.

§ 3. Husmoderafløsning ydes efter rekvisition fra læge eller jordemoder til hjem, der midlertidigt har behov herfor på grund af sygdom, fødsel eller rekonvalescens. I tilfælde af et barns sygdom kræves sådan rekvisition dog kun, såfremt bistand ydes ud over 4 dage.

Stk. 2. Husmoderafløsning ydes normalt i indtil 14 dage, men kan, når der skønnes at være behov herfor, udstrækkes ud over dette tidsrum.

§ 4. Husmoderafløsning ydes gratis til personer uden indtægt eller med små indtægter, medens der af andre kræves betaling afpasset efter deres økonomiske forhold.

§ 5. Om der i det enkelte tilfælde kan ydes bistand, og hvilken betaling der skal kræves for bistanden, afgøres af de kommunale myndigheder.

Gældende lov.

§ 5. Socialministeren fastsætter de almindelige retningslinjer for husmoderafløsernes ansættelse og arbejdsvilkår.

§ 4. Staten yder tilskud til uddannelse af husmoderafløser og de ved husmoderafløsningen ansatte tilsynsførende, når uddannelsen foregår på et af socialministeren godkendt kursus i overensstemmelse med de af ministeren herfor udarbejdede regler. Tilskuddet udgør en af socialministeren fastsat kursusafgift pr. elev og er betinget af, at uddannelsen er gratis for eleverne.

Stk. 2. De i lov om invalide- og folkepension § 4, stk. 8, omhandlede hjemmehjælpere kan efter kommunalbestyrelsens bestemmelse deltage i undervisningen på godkendte kursus for husmoderafløser på tilsvarende vilkår.

§ 6. Socialministeren fastsætter grænserne for de lønninger, der kan anmeldes til refusion som løn til ikke uddannede og til uddannede husmoderafløser samt til tilsynsførende ved husmoderafløsningen. Statskassen refunderer kommunerne $\frac{7}{10}$ af udgifterne til lønninger indtil disse grænser.

Stk. 2. Kommunen kan med refusionsberettigende virkning under en husmoderafløseres uddannelse yde hende løn med et beløb svarende til 80 pct. af den løn, hun kunne have opnået, hvis hun i uddannelses-tiden havde været beskæftiget ved husmoderafløsning i samme omfang som hidtil.

Stk. 3. For anvisning af statsrefusion samt regnskabsaflæggelse og revision gælder reglerne i lov om offentlig forsyng, idet socialministeren dog, hvis administrationen af husmoderafløsningen i medfør af § 1, stk. 3, nr. 3, er henlagt til en særlig institution, kan godkende, at revisionen tilrettelægges på anden måde.

§ 7. Socialministeren ansætter en konsulent, der yder kommunerne bistand ved tilrettelæggelsen og gennemførelsen af hus-

Forslaget.

§ 6. Ministeren for familiens anliggender fastsætter retningslinjer for ansættelse og arbejdsvilkår for det til husmoderafløsningen knyttede personale.

Stk. 2. Ministeren for familiens anliggender fastsætter vejledende satser for betaling for modtagelse af husmoderafløsningen.

§ 7. Staten afholder udgifterne ved uddannelse af det personale, der er knyttet til den nævnte ordning, når uddannelsen foregår på et kursus, der er godkendt af ministeren for familiens anliggender.

Stk. 2. Under uddannelsen har personalet ret til godtgørelse for mistede indtægter efter regler, der fastsættes af ministeren for familiens anliggender.

§ 8. Staten refunderer kommunerne $\frac{7}{10}$ af deres udgifter til lønninger til det personale, der er knyttet til ordningen, herunder til den godtgørelse, der er nævnt i § 7, stk. 2. Ministeren for familiens anliggender fastsætter regler for, hvilke lønudgifter, der kan anmeldes til refusion.

§ 9. For anvisning af statsrefusion samt regnskabsaflæggelse og revision gælder reglerne i lov om offentlig forsyng. Er administrationen af husmoderafløsningsordningen henlagt til en særlig institution, kan ministeren for familiens anliggender godkende, at revisionen tilrettelægges på anden måde.

§ 10. Ministeren for familiens anliggender ansætter en konsulent til at yde kommunerne vejledning ved administrationen af hus-

Gældende lov.

moderafløsningen samt på socialministerens vegne fører tilsyn med ordningen, herunder med undervisningen på de godkendte kursus.

§ 8. Denne lov træder i kraft den 1. april 1963. Samtidig ophæves lov nr. 234 af 7. juni 1952 om husmoderafløsning.

Stk. 2. Kommuner, der ikke ved denne lovs ikrafttræden har en husmoderafløsningsordning, må inden 1. april 1968 drage omsorg for selv eller i fællesskab med andre kommuner at iværksætte en sådan ordning.

Stk. 3. Indberetning om iværksættelse af husmoderafløsning sendes gennem amtet til socialministeren, i de i forsorgslovens § 16, stk. 1, 2. punktum, omhandlede kommuner dog direkte til socialministeren.

Stk. 4. Loven optages til revision i folketingsåret 1967-68.

§ 9. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Forslaget.

moderafløsningsordningen og til at føre tilsyn med undervisningen på de godkendte kursus.

§ 11. Loven træder i kraft den 1. april 1968.

Stk. 2. Lov nr. 153 af 24. april 1963 om husmoderafløsning ophæves.

§ 12. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.